

کتاب

۱۰۰۰ نکته ۱۰۰۰ تست

روان شناسی رشد

تالیف: فاطمه صفرزاده مقدم

۱۶۰۰ تست طبقه بندی شده تالیفی

همراه با پاسخ های تشریحی

مژده
- گروه آموزشی مقدم -

فهرست مطالب

- فصل اول: کلیات و تاریخچه روان‌شناسی رشد ۱
- فصل دوم: مبانی زیستی و محیطی رشد ۹
- فصل سوم: نظریه‌های رشد ۱۳
- فصل چهارم: رشد پیش از تولد ۶۳
- فصل پنجم: نوباوگی و نوپایی (کودکی نخست) ۶۷
- فصل ششم: اوایل کودکی ۷۹
- فصل هفتم: اوسط کودکی (کودکی پایانی) ۸۴
- فصل هشتم: نوجوانی ۹۰
- فصل نهم: اوایل بزرگسالی (جوانی) ۱۱۲
- فصل دهم: میانسالی ۱۱۶
- فصل یازدهم: پیری ۱۱۹
- فصل دوازدهم: مرگ، مردن و داغدیدگی ۱۲۴
-

فصل ۱

کلیات و تاریخچه روانشناسی رشد

۱. روان‌شناسی رشد علمی است که جریان تحولات و تغییرات را بررسی می‌کند.

(۱) جسمی (۲) ذهنی (۳) عاطفی و اجتماعی (۴) همه موارد مذکور

۲. بیشترین توجه روان‌شناسی رشد به کدام مراحل زندگی است؟

(۱) جنینی (۲) کودکی (۳) نوجوانی (۴) ۲ و ۳

۳. رشد:

(۱) عبارت است از همه تغییرات و تحولاتی که از زمان تشکیل سلول تخم تا هنگام مرگ در انسان روی می‌دهد.

(۲) حرکتی مستمر، دائمی و پیوسته بوده، گاهی آهسته و زمانی همراه با جوش و خروش است.

(۳) ممکن است کیفیتش ملموس نباشد اما جریان آن متوقف نمی‌شود.

(۴) همه موارد مذکور صحیح است.

۴. کودک از چه سنی می‌تواند با کمک شصت و انگشتان دست خود اشیاء کوچک را در دست بگیرد؟

(۱) ۸ ماهگی (۲) ۱۰ ماهگی (۳) ۱۲ ماهگی (۴) ۱۵ ماهگی

۵. به تغییرات خاصی اطلاق می‌شود که عامل اساسی در آن گذشت زمان همراه با تکامل و نظام یافتگی سیستم‌های

عصبی است و به تجربه کودک از محیطش بستگی چندانی ندارد؟

(۱) رشد (۲) تکامل (۳) یادگیری (۴) پختگی

۶. کدام عبارت نادرست است؟

(۱) موجود زنده قادر نیست رفتاری را کامل فراگیرد، مگر اینکه به مرحله‌ای از نمو رسیده باشد.

(۲) ممکن است کودک را قبل از بدست آوردن آمادگی لازم به انجام عمل وادار کرد، ولی ثبات و پایداری رفتار اندک و نتیجه‌اش آنی و موقتی است.

(۳) قدرت خواندن به پختگی و آمادگی پیشین کودک بستگی دارد.

(۴) در حدود ۴-۵ سالگی کودک به تدریج خواندن، نوشتن و حساب کردن را یاد می‌گیرد.

۷. کدام واژه بیان تغییراتی است که بر اثر آموزش و تأثیرات عوامل محیطی در انسان ایجاد می‌شود؟

(۱) رشد (۲) پرورش (۳) یادگیری (۴) سازگاری

۸. کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) پرورش تغییر در جنبه‌های رفتاری و روانی انسان است.
- (۲) مراد از رشد بیشتر تغییرات کمی و کیفی بر تن و روان است
- (۳) انسان باید از قوای طبیعی لازم برخوردار باشد تا آموزش و پرورش در جهت دگرگونی کردن او موثر افتد.
- (۴) عموماً رشد و پرورش به موازات هم صورت نمی‌گیرند.

۹. تاریخچه‌ی تحقیق علمی و تجربی درباره‌ی کودک با چه کسی آغاز می‌شود؟

- (۱) داروین (۲) گزل (۳) روسو (۴) کمنیوس

۱۰. به اعتقاد چه کسی نوزاد موجودی شریف و رام نشده است؟

- (۱) لاک (۲) روسو (۳) گزل (۴) داروین

۱۱. نخستین گزارش تجربی و عملی درباره‌ی رشد کودک متعلق به چه کسی است؟

- (۱) پرایر (۲) تیدمن (۳) هال (۴) داروین

۱۲. نخستین بنیانگذار مهدکودک چه کسی است؟

- (۱) فروبل (۲) روسو (۳) گزل (۴) آدلر

۱۳. چه کسی به مقایسه‌ی رفتار کودک خود با رفتار حیوانات پرداخت؟

- (۱) پرایر (۲) داروین (۳) پیازه (۴) روسو

۱۴. بیشترین مطالعات و تحقیقات تجربی و علمی درباره‌ی رشد جسمانی و روانی کودک در چه زمانی انجام شده است؟

- (۱) قرن ۱۷ (۲) قرن ۱۸ (۳) قرن ۱۹ (۴) قرن ۲۰

۱۵. به اعتقاد چه کسی کودک نیاز به آموزش از طریق عمل و تجربه دارد؟

- (۱) فروید (۲) هال (۳) دیویی (۴) فروبل

۱۶. به اعتقاد چه کسی رشد انسان هم از یک تحول و رشد نوعی (فیلوژنی) و هم از یک تحول و رشد فردی (آنتوژنی)

پیروی می‌کند؟

- (۱) گزل (۲) هال (۳) واتسون (۴) ۱ و ۲

۱۷. به اعتقاد کدام نظریه پرداز کودکان تنها با عواطف سه‌گانه ترس، خشم و محبت متولد می‌شوند؟

- (۱) واتسون (۲) پیازه (۳) داروین (۴) فروید

۱۸. کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) هدف اصلی مطالعه‌ی رشد این است که الگوی طبیعی را برای زندگی کودک و نوجوان پیدا کنیم.
- (۲) رشد جریانی مرحله‌ای و پیوسته است.
- (۳) به نظر اریکسون رشد جریان مداوم به مرحله تحولات زیستی، روانی و اجتماعی است.
- (۴) فروید مراحل رشد را بیش از همه مورد تأکید قرار داده است.

۱۹. پیازه جریان رشد آدمی را امری:

- (۱) ذاتی می‌داند.
- (۲) غیر قابل تغییر می‌داند.
- (۳) تحول یابنده و تداومی می‌داند.
- (۴) همه موارد مذکور

۲۰. چهارچوب اصلی تحلیل‌های مترادف محرک و پاسخ است.
- (۱) شناخت‌گرایان (۲) رفتارگرایان (۳) روان تحلیل‌گران (۴) کردارشناسان
۲۱. رشد جسمانی از کدام قانون پیروی می‌کند؟
- (۱) سری - پایی (۲) مرکزی - پیرامونی (۳) اختصاصی - عمومی (۴) ۱ و ۲
۲۲. بیشترین رشد هوش در چه سنینی اتفاق می‌افتد؟
- (۱) ۵ تا ۱۰ سالگی (۲) ۱۰ تا ۱۶ سالگی (۳) ۱۶ تا ۱۸ سالگی (۴) ۱۸ تا ۲۰ سالگی
۲۳. مطالعات نشان داده است که کودکان در چه سنینی از الگوهای رفتاری عمومی یکسانی پیروی می‌کنند؟
- (۱) ۱ سال اول زندگی (۲) ۳ سال اول زندگی (۳) ۵ سال اول زندگی (۴) ۱۰ سال اول زندگی
۲۴. کدام عبارت نادرست است؟
- (۱) در رشد حرکتی همیشه فعالیت‌های عمومی بر فعالیت‌های اختصاصی مقدم است.
 (۲) در رشد ذهنی همیشه فعالیت‌های عمومی بر فعالیت‌های اختصاصی مقدم است.
 (۳) تفاوت‌های فردی در سال‌های اولیه کمتر قابل دقت و تشخیص است.
 (۴) تفاوت‌های هوشی کودکان در حدود ۱۰ سالگی به تدریج ظاهر می‌شود.
۲۵. رشد ناگهانی کودکی در چه زمانی اتفاق می‌افتد؟
- (۱) دوره‌ی قبل از تولد و ۶ ماه اول زندگی (۲) دوران جنینی و ۲ سال اول زندگی
 (۳) بین ۵ تا ۶ سالگی (۴) ۲ سال پیش از بلوغ
۲۶. رشد ناگهانی دوره‌ی نوجوانی چقدر طول می‌کشد؟
- (۱) ۱/۵ تا ۳ سالگی (۲) ۲ تا ۴ سال (۳) ۳ تا ۵ سال (۴) ۳ تا ۶ سال
۲۷. دوران عدم تعادل کودک چه سنینی را در برمی‌گیرد؟
- (۱) ۲ و ۳ سالگی (۲) ۴ و ۵ سالگی (۳) ۴/۵ و ۵/۵ سالگی (۴) ۱ و ۲
۲۸. دیدگاه‌های روان‌شناسی رشد را می‌توان به سه گروه عمده نظریه‌های شناختی، روان‌کاوی و ... تقسیم کرد.
- (۱) یادگیری (۲) تکاملی (۳) بوم‌شناختی (۴) زیستی
۲۹. چه کسی هدف رشد را تحول ساخت‌های شناختی می‌داند؟
- (۱) پیازه (۲) گزل (۳) اسکینر (۴) فروید
۳۰. هدف رشد از دیدگاه چه کسی کنترل هیجانات و انگیزه‌هاست؟
- (۱) پیازه (۲) گزل (۳) اسکینر (۴) فروید
۳۱. روان‌شناسان پیرو کدام مکتب برای افراد بشر هیچ‌گونه هدف نهایی در نظر نمی‌گیرند؟
- (۱) یادگیری (۲) شناختی (۳) روان تحلیل‌گری (۴) سیستمی
۳۲. از نظر چه کسانی منبع اصلی شناخت، تجربه است؟
- (۱) روان‌شناسان شناختی (۲) روان‌شناسان یادگیری (۳) روان تحلیل‌گران (۴) روان‌شناسان سیستمی
۳۳. نظریه را باید مجموعه منظم و منسجمی از اظهارات در نظر بگیریم که رفتار را می‌کند.
- (۱) توصیف (۲) توجیه (۳) پیش‌بینی (۴) همه موارد

۳۴. مراحل در نظریه‌هایی که دیدگاه ناپیوسته را قبول دارند، عبارت‌اند از تغییرات کیفی در که مقطع زمانی به خصوصی از رشد را مشخص می‌کنند.

(۱) تفکر (۲) احساس (۳) رفتار (۴) همه موارد

۳۵. دیدگاه عمر:

- (۱) چالش‌ها و سازگاری‌های رشد را به صورت چند بعد و چند جهتی در نظر می‌گیرد.
 (۲) رشد را به صورت کاملاً شکل‌پذیر در نظر می‌گیرد.
 (۳) رشد را به صورت چند موقعیتی در نظر می‌گیرد.
 (۴) همه موارد مذکور

۳۶. نظریه فرم یافتگی پیشین در کدام قرن حاکم بود؟

(۱) ۱۸ تا ۲۰ (۲) ۱۶ تا ۱۸ (۳) ۱۵ تا ۱۷ (۴) ۶ تا ۱۵

۳۷. فلسفه چه کسی باعث شد که خشونت نسبت به کودکان به مهربانی و ترحم تبدیل شود؟

(۱) لاک (۲) فروید (۳) روسو (۴) دکارت

۳۸. به اعتقاد چه کسی کودکان وحشی‌های بزرگواری هستند که ذاتاً از احساس درست و غلط برخوردارند و برای رشد منظم برنامه‌ای فطری دارند؟

(۱) لاک (۲) روسو (۳) هال (۴) فروید

۳۹. فلسفه روسو دو مفهوم بسیار مهم را در برداشت که عبارتند از:

(۱) مرحله و رشد (۲) یادگیری و پختگی (۳) پرورش و تربیت (۴) آنتوژنی و فیلوژنی

۴۰. چه کسانی برای اولین بار اصرار داشتند که توجه به رشد باید به بزرگسالی گسترش یابد؟

(۱) اریکسون (۲) لوینسون (۳) وایلنت (۴) تننس و کاروس

۴۱. چه کسی پیشگام مطالعه علمی کودک محسوب می‌شود؟

(۱) روسو (۲) گزل (۳) تیدمن (۴) داروین

۴۲. بنیانگذار جنبش مطالعه کودک چه کسی است؟

(۱) گزل (۲) روسو (۳) هال (۴) فروید

۴۳. چه کسانی رویکرد هنجاری به مطالعه کودک را مطرح نمودند؟

(۱) هال و گزل (۲) گزل و روسو (۳) هال و لاک (۴) فروید و اریکسون

۴۴. در چه زمانی رشد انسان به صورت یک رشته رسمی درآمد؟

(۱) قرن ۱۸ (۲) قرن ۱۹ (۳) قرن ۲۰ (۴) قرن ۲۱

۴۵. بزرگترین بخش ذهن از دیدگاه فروید کدام است؟

(۱) نهاد (۲) من (۳) فرامن (۴) من آرمانی

۴۶. کدام نظریه اهمیت روابط خانوادگی برای رشد کودکان را برجسته کرد؟

(۱) نظریه فروید (۲) نظریه اریکسون (۳) نظریه هال (۴) نظریه گزل

۴۷. مهم‌ترین فرد از میان نافرودیدی‌ها برای حوزه رشد انسان چه کسی است؟

- (۱) آنافرودید (۲) اریکسون (۳) هارتمن (۴) اشپیتز

۴۸. مهم‌ترین امتیاز کدام دیدگاه تأکید آن بر زندگی‌نامه منحصر به فرد شخص است؟

- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) روانکاو (۴) سیستمی

۴۹. چه کسی با نفوذترین نظریه یادگیری اجتماعی را ساخت؟

- (۱) راتر (۲) بندورا (۳) والتر (۴) میشل

۵۰. تحلیل رفتار کاربردی به روش‌هایی اشاره دارد که برای از بین بردن رفتارهای ناخوشایند و افزایش دادن پاسخ‌های جامعه‌پسند، را با ترکیب می‌کند.

- (۱) روانکاو - رفتارگرایی (۲) رفتارگرایی - شناخت درمانی
(۳) شرطی‌سازی - سرمشق‌گیری (۴) شرطی‌سازی - ضد شرطی کردن

۵۱. در نظریه پیازه کدام مفهوم زیستی اهمیت زیادی دارد؟

- (۱) روان‌بند (۲) انطباق (۳) هوش (۴) فراشناخت

۵۲. چه کسی برای بررسی تفکر کودکان از مصاحبه‌های بالینی بازپاسخ استفاده می‌کرد؟

- (۱) پیازه (۲) فروید (۳) کلاین (۴) گزل

۵۳. امروزه رویکرد پیشتاز در حوزه روانشناسی شناختی کدام است؟

- (۱) رشد تاریخی - فرهنگی و بیگوتسکی (۲) رشد شناختی پیازه
(۳) پردازش اطلاعات (۴) سیستمی

۵۴. پژوهشگران پردازش اطلاعات معمولاً برای ترسیم گام‌هایی که افراد برای حل کردن مسأله‌ها و کامل کردن تکالیف برمی‌دارند، از کدام نمودار استفاده می‌کنند؟

- (۱) گانت (۲) گردشی (۳) هیستوگرام (۴) اجایو

۵۵. مهم‌ترین امتیاز کدام رویکرد پای‌بندی آن به استفاده از روش‌های پژوهش دقیق برای بررسی شناخت است؟

- (۱) سیستمی (۲) رفتاری (۳) پردازش اطلاعات (۴) کردارشناسی

۵۶. عبارتند از برنامه‌های کلی برای بررسی‌های تحقیقی که امکان آزمودن فرضیه پژوهشگر را فراهم می‌آورند.

- (۱) روش تحقیق (۲) طرح تحقیق (۳) آزمایش (۴) پژوهش

۵۷. از کدام دیدگاه رشد پیوسته نمی‌باشد؟

- (۱) رفتارگرایی (۲) یادگیری اجتماعی (۳) پردازش اطلاعات (۴) روانکاو

۵۸. مهم‌ترین قسمتی که در حین رشد کودک کم‌کم ناپدید می‌شود. کدام است؟

- (۱) غده تیموس (۲) غده اپی‌فیز (۳) غده پینه‌آل (۴) غده لنفاوی

۵۹. مهم‌ترین مشخصات بدنی که در حین دوران رشد به وجود می‌آید کدام است؟

- (۱) رویش دندانهای دائم (۲) ایجاد خصوصیات جنسی (۳) میلینه شدن کرتکس (۴) ۱ و ۲

۶۰. نوزادان در چه سنی بر عضلات چشم خود تسلط می‌یابند؟

- (۱) 2 تا 4 هفتگی (۲) 4 تا 8 هفتگی (۳) 4 تا 16 هفتگی (۴) 8 تا 16 هفتگی

۶۱. در چندمین ماه بارداری دندانهای جنین شروع به رشد می‌کند؟

- (۱) دومین ماه (۲) سومین ماه (۳) چهارمین ماه (۴) پنجمین ماه

۶۲. نوزادانی که در ابتدا به سرعت رشد کرده‌اند، در مراحل بعدی رشد نیز به همان ترتیب به رشد خود ادامه می‌دهند.

این جمله اشاره به کدامیک از اصول حاکم بر رشد دارد؟

(۱) رشد جریان مداوم است.

(۲) اختلافات فردی در فرایند رشد کمابیش ثابت است.

(۳) رشد با الگویی معین توأم است.

(۴) تکامل قسمتهای مختلف بدن به مقدار متفاوت حاصل می‌شود.

۶۳. مغز انسان در چه سنی به منتهای بزرگی خود می‌رسد؟

- (۱) 3 سالگی (۲) 5 سالگی (۳) 7 سالگی (۴) 10 سالگی

۶۴. دست، پا و بینی در چه سنی از حداکثر رشد برخوردار می‌شود؟

- (۱) طفولیت (۲) کودکی اول (۳) کودکی دوم (۴) نوجوانی

۶۵. نخیل در کدام دوره رشد به اوج خود می‌رسد؟

- (۱) نوپایی (۲) کودکی اول (۳) کودکی دوم (۴) نوجوانی

۶۶. "از آنجا که میزان تکامل هر فردی تقریباً ثابت می‌ماند، می‌توان حدود تقریبی تکامل وی را در هنگام بلوغ

پیش‌بینی کرد." این جمله اشاره به کدامیک از اصول حاکم بر رشد دارد؟

(۱) رشد را می‌توان پیش‌بینی کرد.

(۲) هر فردی معمولاً تمام مراحل تکامل را طی می‌کند.

(۳) هر مرحله‌ای از تکامل دارای مشخصاتی مخصوص به خود است.

(۴) اختلافات فردی در فرایند رشد کمابیش ثابت است.

۶۷. کودک تا چند سالگی سعی خود را صرف کشف محیط، تسلط یافتن بر بدن خویش و تکلم می‌کند؟

- (۱) 1 سالگی (۲) 2 سالگی (۳) 3 سالگی (۴) 4 سالگی

۶۸. در چه سنینی تکامل کودک در جهت سازگاری با اجتماع پیش می‌رود؟

- (۱) 1 تا 3 سالگی (۲) 2 تا 4 سالگی (۳) 3 تا 6 سالگی (۴) 6 تا 11 سالگی

۶۹. از بررسی‌های به عمل آمده نتیجه می‌شود که کدام سنین دوران عدم تعادل است؟

- (۱) 15 ماهگی (۲) 2/5 و 3/5 سالگی (۳) 10 تا 12 سالگی (۴) همه موارد

۷۰. به جز موارد استثنایی رشد هر فرد تقریباً در چند سالگی به پایان می‌رسد؟

- (۱) 21 سالگی (۲) 18 سالگی (۳) 16 سالگی (۴) 15 سالگی

۷۱. کدام عبارت نادرست است؟

(۱) رشد عبارت است از تغییرات در ساخت بدنی، عصبی، رفتار و نشانه‌های ویژه شخص که همه به ترتیب بروز می‌کنند و در حد معقولی با ثباتند.

- ۲) یکی از اهداف روانشناسی رشد درک تغییرات ناشی از سن است که ظاهراً همگانی است.
- ۳) دومین موضوع مهم در روانشناسی رشد توضیح تفاوت‌های فردی در رفتار است.
- ۴) غالب تحقیقاتی که در مورد روش‌های تربیت کودک بین سال‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ طرح‌ریزی شده بود، به طور مستقیم یا غیرمستقیم براساس نظریه رفتارگرایی بود.

۷۲. به اعتقاد ایلگ وایمز:

- ۱) رفتار کودک در سن 2، 5 و 10 سالگی از سنین دیگر متعادل تر است.
- ۲) در 2/5، 5/5 و 11 سالگی کودک آشفته می‌شود.
- ۳) 4، 8 و 14 سالگی سنینی هستند که در آن رفتار کودک به طرز افراطی گسترش می‌یابد.
- ۴) همه موارد مذکور صحیح است.
۷۳. کدام جنبه تحقیق علمی به این مطلب اشاره دارد که صرف نظر از اینکه یک مطالعه چگونه طرح‌ریزی می‌شود،

شیوه‌های اندازه‌گیری آن باید تا آنجا که امکان دارد، عاری از جانبداری ذهنی باشد؟

- ۱) کنترل شده (۲) سیستماتیک (۳) عینیت (۴) نرم

۷۴. رهیافت مبتنی بر همبستگی غالباً در کدام نوع مطالعات به کار می‌رود؟

- ۱) آزمایشی (۲) موردی (۳) میدانی (۴) قوم‌نگاری

۷۵. کوششی است در جهت ترکیب مزایای روش همبستگی میدانی و روش آزمایشی.

- ۱) آزمایش میدانی (۲) طرح طولی (۳) طرح زنجیره‌ای (۴) مطالعه موردی

۷۶. زمانی که محقق بخواهد ثبات و تغییر هوش را بسنجد، کاربرد کدام روش را به او توصیه می‌کنید؟

- ۱) آزمایشی (۲) آزمایش میدانی (۳) همبستگی (۴) طولی

۷۷. همگانی‌های رشد را توسط کدام دسته مطالعات ارزیابی می‌کنند؟

- ۱) مطالعه موردی (۲) مطالعه میدانی (۳) مطالعه طولی (۴) مطالعه بین فرهنگی

۷۸. اولین دانشمندی که با روش‌های جدید پژوهش به تحقیق درباره‌ی رشد و تغییرات کودکان پرداخته، چه کسی است؟

- ۱) بینه (۲) ترمن (۳) تیدمن (۴) هال

۷۹. اولین پژوهش‌های دامنه‌دار درباره‌ی رشد کودک اغلب به چه شیوه‌ای انجام می‌شد؟

- ۱) همبستگی (۲) آزمایشگاهی (۳) موردی (۴) توصیفی

۸۰. انعطاف‌پذیرترین شیوه تحقیقی که برای شناخت رشد کودک در اختیار ماست، کدام است؟

- ۱) طولی (۲) عرضی (۳) زنجیره‌ای (۴) موردی

۸۱. مطالعات پیاژه جزو کدام روش تحقیق طبقه‌بندی می‌شود؟

- ۱) آزمایشی (۲) موردی (۳) همبستگی (۴) توصیفی

۸۲. هدف از انجام کدام نوع مطالعات، تعیین ارتباط میان دو یا چند دسته از اندازه‌هاست؟

- ۱) مطالعات آزمایشی (۲) مطالعات توصیفی (۳) مطالعات همبستگی (۴) مطالعات موردی

۸۳. کدام نوع مطالعه محقق به دستکاری وقایع می‌پردازد و سپس نتایج آن را مطالعه می‌کند؟

- (۱) مطالعات آزمایشگاهی (۳) مطالعات توصیفی (۳) مطالعات همبستگی (۴) مطالعات موردی

۸۴. کدام یک از موارد زیر جزء گزارش‌های شخصی طبقه‌بندی می‌شود؟

- (۱) مصاحبه بالینی کاملاً ساخت‌دار (۲) مصاحبه بالینی نسبتاً بی‌ساخت
(۳) پرسشنامه‌ها (۴) همه موارد مذکور

۸۵. کدام روش پژوهشی پیامد نظریه روانکاوی است؟

- (۱) قوم‌نگاری (۲) گزارش شخصی (۳) مورد پژوهی (۴) مصاحبه ساخت‌دار

۸۶. کدام روش پژوهشی مانند روش بالینی عمدتاً توصیفی و کیفی است؟

- (۱) همبستگی (۲) شبه آزمایشی (۳) قوم‌نگاری (۴) پس‌رویدادی

۸۷. کدام طرح پژوهشی امکان نتیجه‌گیری درباره علت و معلول را می‌دهد؟

- (۱) آزمایشی (۲) همبستگی (۳) موردی (۴) قوم‌نگاری

۸۸. در کدام طرح پژوهشی مقایسه‌های سنی اساس برنامه پژوهش را تشکیل می‌دهند؟

- (۱) طولی (۲) مقطعی (۳) طولی - زنجیره‌ای (۴) همه موارد مذکور

۸۹. اساسی‌ترین و معتبرترین روشی که در بیشتر رشته‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد، کدام است؟

- (۱) مصاحبه (۲) پرسشنامه (۳) مشاهده (۴) شرح حال نویسی

۹۰. استفاده از آینه یک طرفه در پژوهش‌ها را چه کسی ابداع نمود؟

- (۱) هال (۲) گزل (۳) بینه (۴) پیازه

۹۱. به کدام نوع مصاحبه، مصاحبه محدود نیز می‌گویند؟

- (۱) مصاحبه آزاد (۲) مصاحبه سازمان یافته (۳) مصاحبه نیمه‌سازمان یافته (۴) مصاحبه سازمان نیافته

۹۲. نوعی مصاحبه است که براساس هدف خاصی تنظیم و تدوین میزان شده است.

- (۱) مصاحبه مشاوره‌ای (۲) پرسشنامه (۳) مشاهده (۴) شرح حال نویسی

۹۳. کدام روش برای درک و پی بردن به حالات و تمایلات و انگیزه‌های آزمودنی به کار می‌رود؟

- (۱) مشاهده (۲) شرح حال نویسی (۳) مقیاس درجه‌بندی (۴) ۱ و ۳

۹۴. مطالعه جریان رشد و نمو را روش:

- (۱) تکوینی می‌گویند. (۲) موردی می‌گویند. (۳) طولی می‌گویند. (۴) میدانی می‌گویند.

۹۵. مهم‌ترین شیوه معالجه رفتار غیرعادی کودک کدام است؟

- (۱) روش تکوینی (۲) روش بالینی (۳) روش مقطعی (۴) روش طولی

پاسخنامه

پاسخ نامه فصل اول: کلیات و تاریخچه روانشناسی رشد

۱. گزینه ۴ درست است.
روانشناسی رشد، علمی است که جریان تحولات و تغییرات جسمی، ذهنی، عاطفی و عملکرد اجتماعی فرد را در طول عمر - از لحظه‌ی انعقاد نطفه تا هنگام مرگ - مطالعه می‌کند.
۲. گزینه ۴ درست است.
روانشناسی رشد به تمام مراحل زندگی انسان مربوط می‌شود؛ ولی بیشترین توجه آن به دوره‌ی کودکی و نوجوانی است.
۳. گزینه ۴ درست است.
«رشد عبارتست از همه تغییرات و تحولاتی که از زمان تشکیل سلول تخم تا هنگام مرگ در انسان روی می‌دهد. رشد حرکتی مستمر، دائمی و پیوسته بوده گاهی آهسته و زمانی همراه با جوش و خروش است. ممکن است کیفیت رشد ملموس نباشد ولی نباید تصور کرد که جریان رشد متوقف شده است.»
۴. گزینه ۳ درست است.
کودک ابتدا به شیء نگاه می‌کند و دست‌های خود را بطور تصادفی حرکت می‌دهد، ممکن است بعد از اینکه سی هفته از سن او گذشت از جای خود بلند شده و به شیء نگاه کند ولی هنوز نمی‌تواند آنرا بگیرد. بتدریج کودک رشد می‌کند و به موازات آن توانایی در دست گرفتن اشیاء در او بیشتر می‌شود. کودک در حدود دوازده ماهگی می‌تواند با کمک شست و انگشتان دست خود اشیای کوچک را در دست بگیرد. بنابراین، ملاحظه می‌شود که این اعمال همه با هم پیوستگی دارند.
۵. گزینه ۴ درست است.
پختگی به تغییرات خاصی اطلاق می‌شود که عامل اساسی در آن گذشت زمان همراه با تکامل و نظام یافتگی سیستمهای عصبی است. پختگی به تجربه کودک از محیطش بستگی چندانی ندارد.
۶. گزینه ۴ درست است.
آموزش خواندن به کودکی که هنوز آمادگی لازم را ندارد، امری محال نیست اما برای فرا گرفتن مطالب مختلف سن و زمان متناسبی پیش‌بینی می‌شود. مثلاً در حدود 7 و 8 سالگی شاگرد به تدریج خواندن، نوشتن و حساب کردن را یاد می‌گیرد.
۷. گزینه ۲ درست است.
واژه پرورش بیان تغییراتی است که بر اثر آموزش و تأثیرات عوامل محیطی در انسان ایجاد می‌شود.
انسان رشد می‌کند ولی به همان اندازه پرورش نمی‌یابد. رشد به حجم بستگی دارد، یعنی ضمن رشد، اعضاء و جوارح مختلف جسم انسان بزرگ می‌شود. کودک در عین حال که رشد می‌کند، پرورش هم می‌یابد. اگر کودک تنها رشد می‌کرد و پرورش نمی‌یافت، با همان شکل کودکانه منتهی با جسمی بزرگ‌تر باقی می‌ماند.
۸. گزینه ۴ درست است.
عموماً رشد و پرورش با هم و به موازات یکدیگر صورت می‌گیرند و به همین دلیل است که دانشمندان بسیاری، تفاوتی بین آن دو قایل نیستند. در هر صورت پرورش کودک باید برطبق اصول و مراحل رشد ذهنی و روانی صورت گیرد، مراد از دو کلمه رشد و پرورش تغییرات کلی است که تمامی ابعاد روانی، رفتاری، جسمانی را در بر می‌گیرد.
۹. گزینه ۴ درست است.
قرن هفدهم، تاریخچه‌ی تحقیق علمی و تجربی درباره‌ی کودک، با یوهان آموس کمینیوس آغاز می‌شود. او با انتشار کتاب‌های آموزشگاه کودکی و جهان در تصاویر، کودک را به عنوان فرد جداگانه‌ای مورد بررسی قرار داد و به علاقه‌ها و استعداد‌های او توجه کرد.

۱۰. گزینه ۲ درست است.

قرن هجدهم. ژان ژاک روسو (1712-1778) برخلاف جان لاک معتقد بود که نوزاد موجودی شریف و رام نشده است که دارای موهبت درونی تشخیص خیر و شر و نیز حس عدالت و اخلاق است. او بر این عقیده بود که تمام صفات خوب، ذاتی است و به طور طبیعی در فرد رشد می کند ولی آنچه مانع رشد این صفات می شود، دخالت های نابه جای محیط است.

۱۱. گزینه ۲ درست است.

ملاحظات تیدمن آلمانی درباره ی رفتار جسمانی و روانی فرزندان خود در اواخر قرن هیجدهم، نخستین گزارش تجربی و عملی درباره ی رشد کودک است.

۱۲. گزینه ۱ درست است.

قرن نوزدهم، فردریک فروبل (1783-1852) در اوایل این قرن کتاب تربیت انسان را منتشر کرد، او نخستین بنیانگذار کودکستان به شمار می رود. در نیمه ی دوم قرن نوزدهم جنب و جوش بیشتری در مطالعه ی کودک به وجود آمد.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

ویلهلم پریر آلمانی به مقایسه ی رفتار کودک خود با رفتار حیوانات پرداخته و نتیجه گرفته است که بسیاری از جنبه های رشد در هر دوره، به خصوص در کنترل عضلات میان حیوان و انسان یکسان است.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

قرن بیستم، بیشترین مطالعات و تحقیقات تجربی و علمی درباره ی رشد جسمانی و روانی کودک در این قرن انجام شده است.

۱۵. گزینه ۳ درست است.

عقاید جان دیویی آمریکایی نیز درباره ی نیاز کودک به آموزش از طریق عمل و تجربه، تأثیر زیادی در تعلیم و تربیت کودک، چه در آموزشگاه و چه در خانه، به جا گذاشت.

۱۶. گزینه ۴ درست است.

گزل نیز مانند استانی هال معتقد است که رشد انسان هم از یک تحول و رشد نوعی (فیلوژنی) و هم از یک تحول و رشد فردی (آنتوژنی) پیروی می کند و تغییرات رفتاری انسان محصول این دو نوع رشد است.

۱۷. گزینه ۱ درست است.

جان بی. واتسن آمریکایی (1878-1958) با آوردن مکتب تازه ای به نام رفتارگرایی در روان شناسی، تحولی جدید در نوع نگرش نسبت به کودک به وجود آورد. او معتقد بود که کودکان تنها با عواطف سه گانه ی ترس، خشم و محبت متولد می شوند.

۱۸. گزینه ۴ درست است.

هدف اصلی مطالعه ی رشد این است که الگوی طبیعی را برای زندگی کودک و نوجوان پیدا کنیم و همچنین از این طریق بدانیم زمانی که انحرافی در این الگوی طبیعی پیش آمد، چه وظایف و مسئولیت هایی در مقابل آن به عهده ماست. رشد جریانی مرحله ای و پیوسته است.

به نظر اریکسون، رشد جریان مداوم مرحله به مرحله ی تحولات زیستی، روانی و اجتماعی است. پیماژه مراحل رشد را بیش از همه مورد تأکید قرار داده است. بنا به اعتقاد او نظام تغییر و تحول در موجودات زنده و غیرزنده از یک نظم معین برخوردار است. بنابراین تمام علوم نیز در یک ارتباط درونی با یکدیگر هستند؛ یعنی قوانین پایه ای هر علم و اصول و قوانین سایر علوم ارتباط دارد.

۱۹. گزینه ۴ درست است.

پیماژه جریان رشد آدمی را امری ذاتی، غیرقابل تغییر، تحول یابنده و تداومی می داند، به نظری هر مرحله از رشد کودک ساختمان اساسی معینی دارد که بر پایه ی مراحل قبلی و به صورت زمینه ساز مرحله ی بعدی بنا می شود. تمام شدن هر مرحله به معنای گذشتن از یک تعادل و آغاز ناموزونی های مرحله ی جدید است. توالی مراحل رشد امری اجتناب ناپذیر است.

۲۰. گزینه ۲ درست است.

چهارچوب اصلی تحلیل‌های رفتارگرایان و از جمله سیرز، ترادف محرک و پاسخ است. به اعتقاد آنان محرک‌های محیطی بر فرد اثر می‌گذارد و چگونگی پاسخ‌های او را مشخص می‌سازد؛ به این جهت روان‌شناسی نیز باید صرفاً بر پژوهش‌های کاملاً تجربی مبتنی باشد تا ارتباطهای محرک و پاسخ را که تعیین‌کننده‌ی رشد و شخصیت آدمی است، مشخص کند.

۲۱. گزینه ۴ درست است.

رشد جسمانی، چه در دوران قبل از تولد و چه در دوران بعد از تولد، از دو قانون پیروی می‌کند: (۱) قانون سری - پایی؛ (۲) قانون مرکزی - پیرامونی.

۲۲. گزینه ۳ درست است.

مطالعات طولی رشد هوش نیز نشان داده که رشد ذهنی از الگوی مشخصی پیروی می‌کند و بیشترین رشد هوش بین سنین ۱۶ تا ۱۸ سالگی اتفاق می‌افتد.

۲۳. گزینه ۳ درست است.

مطالعات نشان داده است که کودکان (خصوصاً در پنج سال اول زندگی) از الگوی رفتاری عمومی یکسانی پیروی می‌کنند.

۲۴. گزینه ۴ درست است.

هم در رشد حرکتی و هم در رشد ذهنی، همیشه فعالیت‌های عمومی بر فعالیت‌های اختصاصی مقدم است. جنین ابتدا تمام بدنش را حرکت می‌دهد و از نشان دادن فعالیت اختصاصی، عاجز است.

تفاوت‌های فردی در سال‌های اولیه کمتر قابل دقت و تشخیص است؛ ولی به مرور که سن افزایش پیدا می‌کند، این تفاوت‌ها به تدریج آشکارتر می‌شود. رشد هوشی کودکان در ابتدا یکسان است، اما در حدود شش سالگی تفاوت‌های فردی آن‌ها به تدریج ظاهر می‌شود.

۲۵. گزینه ۱ درست است.

به طور کلی در جریان رشد دو دوره وجود دارد که رشد سریعی دارد: یکی دوره‌ی قبل از تولد به اضافه‌ی شش ماه اول زندگی است که روی هم رفته حدود ۱۵ ماه طول می‌کشد که «رشد ناگهانی کودکی» نام دارد. البته سرعت رشد حتی تا سن سه سالگی نیز از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است.

۲۶. گزینه ۱ درست است.

دیگری دوره‌ی بلوغ است که سرعت رشد در آن از یک تا دو سال قبل از رسیدن به بلوغ جنسی و شش ماه تا یک سال بعد از بلوغ جنسی ادامه دارد که روی هم رفته در حدود یک و نیم تا سه سال طول می‌کشد و «رشد ناگهانی دوره‌ی نوجوانی» نامیده می‌شود. این دوره طولانی‌تر از رشد ناگهانی دوره‌ی نوزادی است.

۲۷. گزینه ۴ درست است.

عدم تعادل	تعادل
۲ سالگی	۱/۵ سالگی
۳ سالگی	۲/۵ سالگی
۴ سالگی	۳/۵ سالگی
۵ سالگی	۴/۵ سالگی
	۵/۵-۶ سالگی

۲۸. گزینه ۱ درست است.

دیدگاه‌های روان‌شناسی رشد را می‌توان به سه گروه عمده‌ی نظریه‌های شناختی، روان‌کاوری و یادگیری تقسیم کرد. نظریه‌های دیگر با همه تفاوت‌هایی که ممکن است با یکدیگر داشته باشند یا به نوعی وابسته به این سه گروه اند و یا فقط جنبه‌ای از جنبه‌های رشد را مطالعه می‌کنند. البته تحقیقات بسیاری در روان‌شناسی رشد می‌توان یافت که به هیچ‌کدام از این سه گروه اصلی وابسته نیستند.

۲۹. گزینه ۱ درست است.

هدف رشد از نظر پیاژه، تحول ساخت‌های شناختی است؛ یک فرد ر شد یافته (در آخرین مراحل ر شد) باید بتواند به طور انتزاعی در مورد مفاهیم بیندیشد و نتیجه‌گیری کند.

۳۰. گزینه ۴ درست است.

هدف رشد از نظر فروید، کنترل هیجانانگیزهاست. به نظر وی فرد رشد یافته، باید از تضادهایی که در کودکی برای او به وجود آمده نسبتاً آزاد باشد؛ یعنی بتواند دیگری را دوست داشته باشد و از ارتباط داشتن با افراد جامعه کاملاً لذت ببرد.

۳۱. گزینه ۱ درست است.

روان‌شناسان یادگیری به این که چه رفتاری رشد یافته است، توجهی ندارند این روان‌شناسان، برای افراد بشر، هیچ‌گونه هدف نهایی در نظر نمی‌گیرند و معتقدند که هر موجود زنده، از طریق منطبق کردن خود با محیطی که در آن زندگی می‌کند و بسته به شرایط آن محیط، عادات‌های خاصی را کسب می‌کند.

۳۲. گزینه ۲ درست است.

از نظر روان‌شناسان یادگیری، منبع اصلی شناخت، تجربه است.

۳۳. گزینه ۴ درست است.

با اینکه تعریف‌های زیادی در مورد نظریه وجود دارد، می‌توانیم آن را به صورت مجموعه منظم و منسجمی از اظهارات در نظر بگیریم که رفتار را توصیف، توجیه و پیش‌بینی می‌کند.

۳۴. گزینه ۴ درست است.

نظریه‌هایی که دیدگاه ناپیوسته را قبول دارند، مفهوم مرحله را شامل می‌شوند. مراحل عبارت‌اند از تغییرات کیفی در تفکر، احساس، و رفتار کردن که مقطع زمانی بخصوصی از رشد را مشخص می‌کنند. در نظریه‌های مرحله‌ای، رشد خیلی شبیه بالا رفتن از پلکان است، به طوری که هر پله در مقایسه با پله قبلی برابر است با شیوه پیشرفته‌تر و سازمان‌یافته عمل کردن. مفهوم مرحله همچنین فرض می‌کند که وقتی افراد از یک مرحله به مرحله بعدی گام برمی‌دارند، در معرض دوره‌هایی از تغییر شکل سریع قرار می‌گیرند؛ به عبارت دیگر، تغییر به جای اینکه تدریجی و جاری باشد، بسیار ناگهانی است.

۳۵. گزینه ۴ درست است.

دیدگاه عمر، چالش‌ها و سازگاری‌های رشد را به صورت چند بعدی در نظر می‌گیرد به صورتی که آمیزه‌ای از نیروهای زیستی، و اجتماعی بر آن تأثیر می‌گذارند.

رشد در گستره عمر حداقل به دو صورت، چندجهتی نیز هست. اولاً، رشد به بهبود عملکرد محدود نمی‌شود. در عوض، رشد در تمام دوره‌ها به صورت پیشرفت و افول جلوه‌گر می‌شود. پژوهشگران عمر تأکید دارند که رشد در تمام سنین کاملاً شکل‌پذیر است.

رشد به صورت چند موقعیتی

طبق دیدگاه عمر، مسیرهای تغییر بسیار گوناگون است، زیرا که رشد به صورت چندموقعیتی تحقق می‌یابد. گرچه می‌توان این تأثیرات گسترده را در سه طبقه سازمان داد، ولی آنها با هم عمل می‌کنند و به شیوه منحصر به فردی در هم آمیخته می‌شوند تا به هر دوره زندگی شکل دهند. **تأثیرات مربوط به سن.** رویدادهایی که قویاً به سن مربوط هستند و از این رو می‌توان پیش‌بینی کرد چه موقعی روی می‌دهند و چه مدت ادامه می‌یابند، تأثیرات مربوط به سن نامیده می‌شود.

تأثیرات مربوط به تاریخ. رشد عمیقاً تحت تأثیر نیروهایی قرار دارد که منحصر به دوره تاریخی خاصی هستند. بیماری‌های همه‌گیر، جنگ‌ها، و دوره‌های رونق یا رکود اقتصادی؛ پیشرفت‌های تکنولوژیکی، مانند عرضه تلویزیون و کامپیوتر؛ و تغییر ارزش‌های فرهنگی، مانند تغییر نگرش نسبت به زنان و اقلیت‌های قومی، نمونه‌هایی از تأثیرات مربوط به تاریخ هستند. این رویدادها توضیح می‌دهند چرا افرادی که در زمان یکسانی متولد می‌شوند که هم‌دوره نامیده می‌شوند در ویژگی‌هایی شباهت دارند که آنها را از کسانی که در مواقع دیگر متولد شده‌اند متمایز می‌کند.

تأثیرات غیرهنجاری. اصطلاح هنجاری، یعنی معمولی یا متوسط. تأثیرات مربوط به سن و مربوط به تاریخ، هنجاری هستند؛ زیرا هر یک بر تعداد زیادی از افراد به شیوه یکسان تأثیر می‌گذارند. تأثیرات غیرهنجاری رویدادهای غیرعادی هستند؛ زیرا که فقط برای یک یا تعداد کمی از افراد اتفاق می‌افتند و از جدول زمانی قابل پیش‌بینی پیروی نمی‌کنند. در نتیجه، این رویدادها به چند جهتی بودن رشد کمک می‌کنند. آموزش پیاپی در کودکی زیر نظر یک معلم خیره، قرار ملاقات با فیلیپ، ازدواج، فرزندپروری، شاغل شدن با تأخیر، و مبارزه با سرطان، تأثیرات غیرهنجاری هستند که تأثیر مهمی بر مسیر زندگی سوفی داشتند. چون رویدادهای غیرهنجاری به صورت بی‌نظم روی می‌دهند، دنبال کردن و بررسی کردن آنها برای پژوهشگران بسیار دشوار است. با این حال، همه ما با توجه به تجربه‌هایمان تصدیق می‌کنیم که آنها به شیوه قدرتمندی بر ما تأثیر می‌گذارند.

۳۶. گزینه ۴ درست است.

در قرون وسطی (قرن ششم تا پانزدهم) به کودکی به عنوان مرحله‌ای جداگانه در روند زندگی، اهمیت کمی می‌دادند. در عوض، بعد از اینکه کودکان از نوباوگی سربرمی‌آوردند، آنها را به‌صورت بزرگسالان مینیاتوری که از پیش فرم گرفته‌اند می‌انگاشتند، دیدگاهی که به نظریه فرم‌یافتگی پیشین معروف است (آریس، ۱۹۶۲). برخی قوانین اعلام می‌داشتند که باید کودکان را از افرادی که با آنها بدرفتاری می‌کنند مصون نگهداشت، و حرفه پزشکی برای مراقبت از آنها آموزش‌های ویژه‌ای را تدارک دیده بود. با این حال، گرچه از لحاظ عملی در مورد آسیب‌پذیری کودکان تا اندازه‌ای آگاهی وجود داشت، در خصوص بی‌همتایی کودکی یا دوره‌های رشد جداگانه هیچ فلسفه‌ای وجود نداشت.

۳۷. گزینه ۱ درست است.

لاک (1690/ 1892) والدین را به صورت مربی‌های منطقی توصیف کرد که می‌توانند فرزند خود را به هر صورتی که دوست داشته باشند، از طریق آموزش سنجیده، الگوی کارآمد، و دادن پاداش برای رفتار خوب، شکل دهند. فلسفه او باعث شد که خشونت نسبت به کودکان به مهربانی و ترحم تبدیل شود.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

در قرن هجدهم، فیلسوف فرانسوی، ژان ژاک روسو (1712-1778) نظریه جدیدی را در مورد کودکی معرفی کرد. روسو معتقد بود که کودکان لوح سفیدی نیستند که آموزش والدین روی آن حک شود. در عوض، آنها وحشی‌های بزرگواری هستند که ذاتاً از احساس درست و غلط برخوردارند و برای رشد منظم و سالم برنامه‌ای فطری دارند. روسو برخلاف لاک تصور می‌کرد که آموزش بزرگسالان فقط به درک اخلاقی فطری کودکان و نحوه تفکر و احساس منحصر به فرد آنها لطمه می‌زند. فلسفه او فلسفه‌ای کودک‌مدار بود که در آن بزرگسالان باید در هر یک از چهار مرحله رشد، نوباوگی، کودکی، اواخر کودکی، و نوجوانی پذیرای نیازهای کودک باشند.

۳۹. گزینه ۱ درست است.

فلسفه روسو دو مفهوم بسیار مهم را در برداشت که در نظریه‌های جدید نیز یافت می‌شوند، اولی مفهوم مرحله است. دومی مفهوم رشد است که به روند رشدی اشاره دارد که به‌صورت ژنتیکی تعیین می‌شود و به‌طور طبیعی آشکار می‌گردد.

۴۰. گزینه ۴ درست است.

مدت کوتاهی بعد از اینکه روسو برداشت خود از کودکی را اعلام کرد، اولین دیدگاه عمر پدیدار شد. در قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، دو فیلسوف آلمانی به نام‌های جان نیکولاس تتنس (1736-1807) و فردریک آگوست کاروس (1770-1808)، اصرار داشتند که توجه به رشد باید به بزرگسالی گسترش یابد. هریک از آنها سوال‌های مهمی را در مورد پیری مطرح کردند.

۴۱. گزینه ۴ درست است.

چارلز داروین (1809-1882)، طبیعت‌شناس بریتانیایی، معمولاً پیشگام مطالعه علمی کودک محسوب می‌شود.

۴۲. گزینه ۳ درست است.

جی. استانلی هال (1846-1924)، یکی از بانفوذترین روان‌شناسان اوایل قرن بیستم، عموماً بنیان‌گذار جنبش مطالعه کودک محسوب می‌شود.

۴۳. گزینه ۱ درست است.

از هال و گزل کمتر به خاطر نظریه‌های یک بعدی آنها و بیشتر به خاطر تلاش‌هایشان برای توصیف تمام جنبه‌های رشد یاد می‌شود. آنها رویکرد هنجاری به مطالعه کودک را عرضه کردند.

۴۴. گزینه ۳ درست است.

در اواسط قرن بیستم، رشد انسان به صورت یک رشته رسمی درآمد. این رشته با جذب علاقه روزافزون به خود، باعث شد که انواع نظریه‌های قرن بیستم پدیدار شوند که هریک امروز هم طرفدارانی دارند.

۴۵. گزینه ۱ درست است.

نهاد بزرگترین بخش ذهن، منبع نیازها و امیال زیستی است. من، بخش هشیار و منطقی شخصیت، در اوایل نوباوگی ظاهر می‌شود تا تکنه‌های نهاد را طوری هدایت کند که روی موضوعات مناسب، در زمان و مکان قابل قبول تخلیه شوند.

۴۶. گزینه ۱ درست است.

نظریه روانی — جنسی فروید، اهمیت روابط خانوادگی برای رشد کودکان را برجسته کرد. این اولین نظریه‌ای بود که بر اهمیت تجربه اولیه برای رشد بعدی تأکید کرد.

۴۷. گزینه ۲ درست است.

مهم‌ترین فرد از میان این نوفرویدی‌ها برای حوزه رشد انسان، اریکسون (1902-1994) است.

۴۸. گزینه ۳ درست است.

مهم‌ترین امتیاز دیدگاه روان‌کاوی تأکید آن بر زندگی‌نامه منحصر به فرد شخص است که بررسی و آگاهی از آن را با ارزش می‌داند (امد، 1992). نظریه‌پردازان روان‌کاوی در راستای این دیدگاه، روش بالینی را اختیار می‌کنند که بر گردآوری اطلاعات از منابع گوناگون برای آگاهی از عملکرد شخصیت یک فرد واحد تأکید می‌ورزد.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

آلبرت بندورا (1997)، که با نفوذترین نظریه یادگیری اجتماعی را ساخت، اعلام نمود که کودکان صرفاً با دیدن افرادی که دور و بر آنها هستند و با گوش کردن به آنها، پاسخ‌های خوشایند یا ناخوشایند را فرا می‌گیرند. سرمشگیری که به تقلید یا یادگیری مشاهده‌ای هم معروف است، مبنای مهمی برای رشد شد.

۵۰. گزینه ۳ درست است.

تحلیل رفتار کاربردی به روش‌هایی اشاره دارد که برای از بین بردن رفتارهای ناخوشایند و افزایش دادن پاسخ‌های جامعه‌پسند، شرطی‌سازی را با سرمشگیری ترکیب می‌کند. این روش برای برطرف کردن انواع مشکلات در کودکان و بزرگسالان نظیر پرخاشگری، تأخیر در زبان‌آموزی، و ترس‌های شدید به کار رفته است.

۵۱. گزینه ۲ درست است.

نظر پیازه در مورد رشد به مقدار زیاد تحت تأثیر آموزش اولیه او در زیست‌شناسی قرار داشت. در نظریه او مفهوم زیستی انطباق اهمیت زیادی دارد (پیاژه، 1971). درست همان‌گونه که ساختارهای بدن طوری تنظیم شده‌اند که با محیط مناسب باشند، ساختار ذهن نیز در طول دوره کودکی طوری پرورش می‌یابند که با دنیای بیرونی تناسب داشته باشند.

۵۲. گزینه ۱ درست است.

پیاژه برای بررسی تفکر کودکی و نوجوانی، از توانایی کودکان در توصیف تفکرشان سود می‌جست. او از روش بالینی روان‌کاوی استفاده می‌کرد، به این صورت که مصاحبه‌های بالینی بازپاسخ را به اجرا می‌گذاشت که طی آن پاسخ اولیه کودک به یک تکلیف، مبنایی بود برای سوال بعدی که او می‌پرسید.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

امروزه رویکرد پیشتاز پردازش اطلاعات است، رویکردی کلی که با طراحی کامپیوترهای پیشرفته‌ای پدیدار شد که از اعمال ریاضی خاصی برای حل کردن مسایل استفاده می‌کنند.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

پژوهشگران پردازش اطلاعات، معمولاً برای ترسیم گام‌هایی که افراد برای حل کردن مسئله‌ها و کامل کردن تکالیف برمی‌دارند از نمودار گردشی استفاده می‌کنند. این نمودار شبیه برنامه‌ای است که برنامه‌ریزان می‌سازند تا کامپیوترها را برای اجرا کردن یک رشته «عملیات ذهنی» به کار بیندازند.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

مهم‌ترین امتیاز رویکرد پردازش اطلاعات، پایبندی آن به استفاده از روش‌های پژوهش دقیق برای بررسی شناخت است. چون این رویکرد اطلاعات دقیقی را در مورد نحوه فکر کردن کودکان و بزرگسالان در سنین مختلف تأمین کرده است، یافته‌های آن تلویحات مهمی برای آموزش و پرورش دارند (گیری، 1994؛ سیگلر، 1998). اما پردازش اطلاعات در چند زمینه نقطه‌ضعف‌هایی دارد. این رویکرد، جنبه‌هایی از شناخت مانند تخیل و خلاقیت را که خطی و منطقی نیستند، کلاً نادیده گرفته است (گرینو، 1989). علاوه بر این، پژوهش پردازش اطلاعات عمدتاً در موقعیت‌های آزمایشگاهی مصنوعی اجرا شده است.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

با روش‌های تحقیق شروع می‌کنیم، یعنی، فعالیت‌های خاص شرکت‌کنندگان، مانند پر کردن آزمون‌ها، پاسخ دادن به پرسشنامه‌ها، پاسخ دادن به مصاحبه‌ها، یا مورد مشاهده قرار گرفتن. بعد به سراغ طرح‌های تحقیق می‌رویم که عبارت‌اند از: برنامه‌های کلی برای بررسی‌های تحقیقی که امکان آزمودن فرضیه پژوهشگر را فراهم می‌آورند.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

مواضع نظریه‌های اصلی در مورد موضوعات بنیادی رشد انسان

نظریه	رشد پیوسته است یا ناپیوسته؟	یک دوره ر شد یا چند دوره رشد؟	طبیعت مهم تر است یا تربیت؟
دیدگاه روان‌کاوی	ناپیوسته: بر مراحل روانی - جنسی و روانی - اجتماعی رشد تأکید می‌شود.	یک دوره: فرض می‌شود که مراحل همگانی هستند.	هم طبیعت و هم تربیت: تکانه‌های فطری از طریق تجربه‌های کودکی هدایت و کنترل می‌شوند. فرد ثابت است: تجربه‌های اولیه، روند رشد بعدی را تعیین می‌کنند.
نظریه رفتارگرایی و یادگیری اجتماعی	پیوسته: رشد، افزایش در رفتارهای آموخته شده را شامل می‌شود.	چند دوره: رفتارهایی که تقویت و الگوبرداری می‌شوند می‌توانند از فردی به فرد دیگر فرق کنند.	تأکید بر تربیت: رشد حاصل شرطی‌سازی و سرمشق‌گیری است. فرد در معرض تغییر قرار دارد: تجربه‌های اولیه و بعدی مهم هستند.
نظریه شناختی - رشدی پیازه	ناپیوسته: بر مراحل رشد شناختی تأکید می‌شود.	یک دوره: مراحل همگانی فرض می‌شوند.	هم طبیعت و هم تربیت: رشد زمانی روی می‌دهد که مغز جالفتاده باشد و کودک سابق فطری خود را برای پی بردن به واقعیت در محیط تحریک‌کننده به کار گرفته باشند. فرد در معرض تغییر قرار دارد. تجربه‌های اولیه و بعدی مهم هستند.
پردازش اطلاعات	پیوسته: کودکان و بزرگسالان تغییرات تدریجی در ادراک، توجه، حافظه و مهارت‌های مسئله‌گشایی نشان می‌دهند.	یک دوره: معمولاً به تغییراتی پرداخته می‌شود که در اغلب با همه کودکان و بزرگسالان مشترک هستند.	هم طبیعت و هم تربیت: کودکان و بزرگسالان موجودات فعال و معقولی هستند که وقتی مغز آنها رشد می‌کند، تفکر خود را تغییر می‌دهند و با درخواست‌های محیطی جدید مواجه می‌شوند. فرد در معرض تغییر قرار دارد: تجربه‌های اولیه و بعدی مهم هستند.
کردارشناسی	هم پیوسته و هم ناپیوسته: کودکان و بزرگسالان به تدریج دامنه وسیع‌تری از رفتارهای انطباقی را پرورش می‌دهند. به علاوه، بر دوره‌های حساس، که طی آن توانایی‌هایی که از لحاظ کیفی فرق دارند و ناگهان ظاهر می‌شوند، تأکید می‌شود.	یک دوره: بر رفتارهای انطباقی گونه و دوره‌های حساس تأکید می‌شود.	هم طبیعت و هم تربیت: بر الگوهای رفتار تکامل یافته تأکید می‌شود، ولی محیط تحریک‌کننده باید آنها را فراخوانی کند. فرد ثابت است: رفتارهایی که مبنای زیستی دارند، با تجربه اولیه ترکیب می‌شوند تا روند رشد بعدی را تعیین کنند.

نظریه اجتماعی — فرهنگی و بیگوتسکی	پیوسته: کودکان از طریق تعامل با اعضای خبره جامعه، به تدریج مهارت‌هایی را فرا می‌گیرند که از لحاظ فرهنگی انطباقی هستند.	چند دوره: تغییرات اجتماعی که میانجی فکر و رفتار می‌شوند، از فرهنگی به فرهنگ دیگر فرق می‌کنند.	هم طبیعت و هم تربیت: رشد مغز و گفتگو با اعضای آگاه جامعه، با هم به مهارت‌های جدید کمک می‌کند. فرد در معرض تغییر قرار دارد: تجربه‌های اولیه و بعدی با اهمیت هستند.
نظریه سیستم‌های بوم شناختی	مشخص نشده است.	چند دوره: آمادگی‌های زیستی در چندین سطح به نیروهای محیطی می‌پیوندند تا رشد را به شیوه‌های منحصر به فرد شکل دهند.	هم طبیعت و هم تربیت: ویژگی‌های کودکان و واکنش‌های دیگران به صورت دو جهتی بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. فرد در معرض تغییر قرار دارد: تجربه‌های اولیه و بعدی اهمیت دارند.
دیدگاه عمر	پیوسته و ناپیوسته: پیشرفت‌ها و زوال‌های پیوسته، به علاوه پدیدایی مرحله‌ای مهارت‌های جدید در تمام دوره‌های سنی روی می‌دهند.	چند دوره: رشد در بافت‌های متعددی روی می‌دهد که از فردی به فرد دیگر فرق می‌کنند، و حاصل آن مسیرهای گوناگون تغییر است.	هم طبیعت و هم تربیت: رشد چند بعدی است و آمیزه‌ای از عوامل زیستی و اجتماعی بر آن تأثیر می‌گذارند. فرد در معرض تغییر قرار دارد: بر شکل‌پذیری کامل در تمام سنین تأکید می‌شود.

۵۸. گزینه ۱ درست است.

ناپدید شدن بعضی از قسمت‌های بدن یکی دیگر از تغییراتی است که در حین تکامل رخ می‌دهد. مهم‌ترین قسمتی که در حین رشد کودک کم کم ناپدید می‌شود، غده تیموس و یا غده طفولیت است که در سینه جای دارد. و نیز از بین رفتن عکس‌العمل باینسکی و دندانهای طفولیت را باید خاطرنشان کرد. از جمله مشخصات روانی کودک که رفته رفته طرد شده و از میان می‌رود، سخنان بیجا و پرگوئی‌های بچگانه و نیز علاقه فراوان به استشمام و کشف اشیاء است.

۵۹. گزینه ۴ درست است.

مهم‌ترین مشخصات بدنی که در حین دوران رشد بوجود می‌آید، رویش دندان‌های دائم و خصوصیات جنسی است که در ماه‌های نخستین دوران نوجوانی پدید می‌شود. از جمله خصوصیات روانی که رفته رفته ظاهر می‌شود، حس کنجکاوی تمایل برای کسب اطلاعات و عقاید مذهبی است.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

از ۴ تا ۱۶ هفتگی نوزاد بر عضلات چشم خود تسلط می‌یابد.
از ۱۶ تا ۲۸ هفتگی وی بر عضلاتی تسلط می‌یابد که سر و بازوان وی را به حرکت درمی‌آورد.
از ۲۸ تا ۴۰ هفتگی وی بر بدن و دست‌های خود مسلط می‌شود و همین امر وی را قادر به نشستن می‌کند.
از ۴۰ تا ۵۲ هفتگی وی بر پاهای خود مسلط شده و در نتیجه می‌تواند بایستد.
در سال دوم وی راه می‌رود و می‌دود. لغاتی را جدا جدا و شمرده ادا می‌کند. و یک احساس ابتدایی و بدوی از مالکیت برایش حاصل می‌شود.
در سال سوم وی جملاتی می‌سازد و لغات را برای فهماندن افکار خود به هم مربوط می‌کند و در درک و فهم محیط خود می‌کوشد.
در سال چهارم وی پی در پی سوالاتی می‌کند و علاقه‌ای به تعمیم موضوعات از خود نشان می‌دهد.
در سال پنجم وی از نظر عقلانی بنحوی رشد کرده است که بدون بریدگی و مکث سخن می‌گوید و می‌تواند یک افسانه نسبتاً طولانی را بازگو کند. در این هنگام وی بازی‌های دسته جمعی را بر بازی‌های انفرادی ترجیح می‌دهد.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

ظهور دندان‌های کودک در سال اول ممکن است این فکر را به وجود آورد که آنها بطور ناگهانی رشد کرده‌اند ولی این تصور صحیح نیست زیرا هنگامی که پنج ماه از دوران جنینی بیشتر نگذشته است، دندان‌ها شروع به رشد می‌کند.

۶۲. گزینه ۲ درست است.

اختلافات فردی در فرآیند رشد، کمابیش ثابت است:

معمولاً تصور می‌شود کودکی که رشدش به حد متوسط نرسیده است، پس از چندی جبران نقصان رشد گذشته را خواهد کرد. این گمان از نظر علمی صحیح نیست بلکه برعکس دلایل متعددی وجود دارد که میزان رشد ثابت می‌ماند. نوزادانی که در ابتدا بسرعت رشد کرده‌اند، در مراحل بعدی رشد نیز به همان ترتیب به رشد خود ادامه می‌دهند، در حالی که آن دسته از نوزادان که رشدشان کند بوده است، بعداً نیز به کندی رشد می‌کنند.

۶۳. گزینه ۳ درست است.

مغز از شش تا هفت‌سالگی به منتهای بزرگی خود می‌رسد ولی بعد از آن، از نظر نظم و فعالیت، پیشرفت خواهد کرد.

۶۴. گزینه ۴ درست است.

پا، دست و بینی در آغاز دوران نوجوانی از حداکثر رشد برخوردار می‌شود. قلب، کلیه‌ها و دستگاه گوارش در طی سالهای نوجوانی رشد بسزایی دارند.

۶۵. گزینه ۴ درست است.

تخیل خلاق در دوران کودکی به سرعت پرورش می‌یابد و در نوجوانی به اوج خود می‌رسد. ولی در مقابل، نیروی استدلال به مراتب کندتر تکامل می‌یابد. حافظه برای به خاطر سپردن عوامل خارجی و اشیاء به مراتب سریعتر از حافظه برای موضوعات نظری و مجرد بسط می‌یابد.

۶۶. گزینه ۱ درست است.

از آنجا که میزان تکامل هر فردی تقریباً ثابت می‌ماند، می‌توان حدود تقریبی تکامل وی را در هنگام بلوغ و اوایل عمر وی پیش‌بینی کرد. چنانچه با کمک اشعه ماوراء بنفش (اشعه X) استخوان‌های مچ کودک را مورد بررسی قرار دهیم، معلوم می‌شود که قد نهایی وی تقریباً چقدر خواهد شد.

۶۷. گزینه ۲ درست است.

مثلاً تا دوسالگی کودک سعی خود را صرف کشف محیط، تسلط یافتن بر بدن خویش و تکلم می‌کند.

۶۸. گزینه ۳ درست است.

از سن سه سالگی تا شش سالگی تکامل وی در جهت سازگاری با اجتماع پیش می‌رود.

۶۹. گزینه ۴ درست است.

در تکامل مراحل وجود دارد که ویژگی آن تعادل است و مراحل نیز هست که مشخصه آن عدم توازن است. در صورت اول کودک بسهولت می‌تواند خود را با محیط سازگار کند ولی در صورت دوم گویا موانعی داخلی و یا خارجی برای برقراری سازگاری با محیط وجود دارد و لذا زندگی با کودک در این هنگام مشکل می‌شود.

از بررسی‌هایی که به عمل آمده این نتیجه حاصل شده است که دوران عدم تعادل در ۱۵ ماهگی، دوسال و نیمی، سه سال و نیمی و بین ۱۰ تا ۱۲ سالگی یعنی پیش از آنکه علائم بلوغ ظاهر شود پدیدار می‌شود. در سنین دیگر رفتار کودک، گسترش سازگاری وی را با محیط آشکار می‌کند. باید توجه داشت که اختلافات فردی در پیدایش زمان بروز دوران عدم تعادل موثر است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

هر فردی معمولاً تمام مراحل تکامل را طی می‌کند:

اگرچه مدتی که برای تکمیل هر یک از مراحل رشد لازم است در مورد افراد مختلف متفاوت است، ولی بجز موارد استثنائی رشد هر فرد تقریباً در سن ۲۱ سالگی به پایان می‌رسد. عدم قابلیت برای گذراندن تمام مراحل رشد مساویست با پائین بودن میزان رشد. وضع نامناسب بهداشتی و محیط نامطلوب نیز ممکن است مانع حصول مقدار معمولی رشد شود ولی تأثیر اینگونه عوامل موقتی است.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

شاید تعریف رشد عبارت باشد از تغییرات در ساخت بدنی، عصبی، رفتار و نشانه‌های ویژه شخص که همه به ترتیب بروز می‌کنند و در حد معقولی با ثباتند.

یکی از اهداف روان‌شناسی رشد درک تغییرات ناشی از سن است که ظاهراً «همگانی» است. دومین موضوع مهم در روان‌شناسی رشد تو ضیح «تفاوت‌های فردی» در رفتار است. سومین موضوع مهم در روان‌شناسی رشد این است که غالباً رفتارهای کودکان بستگی دارد به وضعیت و «زمینه‌ای» که در آن پرورش می‌یابند. این سه شیوه بررسی رفتار کودکان، یعنی یافتن الگوهای همگانی، تفاوت‌های فردی و تأثیرات زمینه‌ای و مربوط به موقعیت

کودک، همگی برای شناخت کامل رشد ضروری است. غالب تحقیقاتی که در مورد روش‌های تربیت کودک بین سال‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ طرح‌ریزی شده بود، به طور مستقیم یا غیرمستقیم براساس نظریه روانکاوی فروید بود که بر نحوه غذا دادن به کودک در ماه‌های اولیه و تربیت اجابت مزاج تأکید دارد.

۷۲. گزینه ۴ درست است.

اول اینکه، مشاهده کرده‌ایم که رفتار کودک در سن دو سالگی، پنج‌سالگی و ده سالگی از سنین دیگر متعادل‌تر است. کودک در این سنین مشکلات نسبتاً کمی با خود و دنیای اطرافش دارد. به دنبال هر یک از این سنین نسبتاً بی‌درد سر و آرام، دوران کوتاهی است که طی آن رفتار دچار اختلال می‌شود، ناآرامی به وجود می‌آید و از حالات کودک چنین برمی‌آید که دچار عدم تعادل شده است. بدین ترتیب آرامشی که در رفتار در سن دو سالگی وجود دارد در دو و نیم سالگی از بین می‌رود، آرامش دوران پنج‌سالگی در سن پنج و نیم سالگی و شش سالگی از هم می‌پاشد و آرامش ده‌سالگی در یازده سالگی آشفته می‌شود. کودک یازده ساله مشخصاً احساس می‌کند که با خود و دنیای اطرافش اختلاف دارد.

بدنبال هر کدام از این سه دوره سنی دوران‌هایی است که در آن ابعاد رفتار کودک به طرز افراطی گسترش می‌یابد. چهار سالگی، هشت سالگی و چهارده سالگی سنینی هستند که در آن رفتار کودک به طور مشخص و از جهات عمده‌ای از محدوده خود خارج می‌شود. و احتمالاً این خطر وجود دارد که بیش از حد خارج شود. چهار سالگی از آن سنینی است که کودک به بیرون می‌زند و گم می‌شود. در هشت سالگی می‌خواهد در خیابان دوچرخه‌سواری کند و در چهارده سالگی درگیر نقشه‌های متضاد و چندانة اجتماعی خود می‌شود.

۷۳. گزینه ۳ درست است.

«عینیت» یکی دیگر از جنبه‌های بنیادی تحقیق علمی است. صرفنظر از اینکه یک مطالعه چگونه طرح‌ریزی می‌شود، شیوه‌های اندازه‌گیری آن باید تا آنجا که امکان دارد عاری از جانبداری ذهنی باشد. برای مثال، هنگام مطالعه رفتار پرخاشگرانه محقق باید دقیقاً و به طور عینی مشخص کند که کدام رفتارها «پرخاشگرانه» نامیده می‌شوند.

۷۴. گزینه ۳ درست است.

رهیافت مبتنی بر همبستگی غالباً در «مطالعات میدانی» به کار می‌رود، یعنی مطالعاتی که در موقعیت‌های واقعی انجام می‌شود. یکی از مزایای این رویافت این است که محقق متغیرهایی که در موقعیت واقعی وجود دارد بدون اینکه در آن دخالتی کند اندازه‌گیری می‌کند.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

آزمایش میدانی کوششی است در جهت ترکیب مزایای روش همبستگی میدانی و روش آزمایشی. آزمایش میدانی علت بروز رفتار را نشان می‌دهد. و در عین حال در این آزمایش شکل «زندگی واقعی» حفظ می‌شود.

۷۶. گزینه ۴ درست است.

در یک مطالعه «طولانی مدت» گروهی از کودکان در فواصل منظم در مدت زمانی طولانی مشاهده و آزمون می‌شوند که گاهی ده سال یا بیشتر به طول می‌انجامد. این روش به خصوصی موقعی با ارزش است که محقق بخواهد ثبات و تغییر را در مورد خصوصیات مثل هوش و پرخاشگری بسنجد. این روش در ضمن از لحاظ اینکه تعیین می‌کند تجربه یک دوره زمانی بعدها چه تأثیری خواهد داشت اهمیت دارد.

۷۷. گزینه ۴ درست است.

«همگانی»های رشد را می‌توان در مطالعات بین فرهنگی ارزیابی کرد.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

شاید بتوان استانی هال روان‌شناس آمریکایی را از اولین دانشمندان دانست که با روش‌های جدید پژوهشی به تحقیق درباره‌ی رشد و تغییرات کودکانه پرداخته است. کمی بعد، آلفرد بینه، روان‌شناس فرانسوی در مورد آزمون‌های هوشی کودکان تحقیقاتی کرد.

۷۹. گزینه ۴ درست است.

اولین پژوهش‌های دامنه‌دار درباره‌ی رشد کودک که در حدود پنج شش دهه‌ی پیش توسط روان‌شناسان انجام شد، اغلب به صورت توصیفی بود.

۸۰. گزینه ۴ درست است.

مطالعه‌ی موردی، انعطاف‌پذیرترین شیوه‌ی تحقیقی است که برای شناخت رشد کودکان در اختیار ما است، زیرا محدودیت روش‌های دیگر را ندارد و تقریباً می‌توان آن را در هر موردی به کار گرفت؛ ولی این مشکل بزرگ را دارد که نمی‌توان مطالعه‌ی عمیق روی یک یا چند نمونه را با قاطعیت به همه‌ی افراد جمعیت مورد نظر گسترش داد.

۸۱. گزینه ۲ درست است.

روش مطالعه‌ی موردی انواع مختلفی دارد که مهم‌ترین آن‌ها مطالعه‌ی موردی بالینی (کلینیکی) است. مطالعات پیاژه از این قبیل است. اولین پژوهش‌های پیاژه در زمینه‌ی رشدشناختی کودکان با استفاده از همین روش و با مطالعه‌ی بالینی در مورد سه فرزند خودش، صورت گرفته است.

۸۲. گزینه ۳ درست است.

همبستگی، تعیین ارتباط میان دو یا چند دسته از اندازه‌هاست. ضریب همبستگی بین دو متغیر از $+1$ (همبستگی مثبت و کاملاً قوی) تا -1 (همبستگی منفی و کاملاً ضعیف) تغییر می‌کند. هرگاه هیچ ارتباطی بین دو متغیر نباشد، همبستگی معادل صفر است. باید در نظر داشت که مقدار ضریب همبستگی، فقط وجود رابطه را نشان می‌دهد که یک اندازه‌ی توصیفی از اطلاعات است. وجود همبستگی به خودی خود، بیانگر علیت یا وضعیت پدیده‌ها نسبت به هم نیست؛ چه بسا عوامل دیگری، غیر از دو متغیر مورد نظر، باعث بروز مقدار معینی از ضریب همبستگی شده باشد.

۸۳. گزینه ۱ درست است.

مطالعات آزمایشگاهی: در این نوع مطالعات، محقق به دستکاری وقایع می‌پردازد و سپس نتایج آن را مطالعه می‌کند.

۸۴. گزینه ۴ درست است.

گزارش‌های شخصی ابزارهایی هستند که از شرکت‌کنندگان می‌خواهند به سوال‌هایی در مورد ادراک‌ها، توانایی‌ها، احساس‌ها، نگرش‌ها، اعتقادات و تجربه‌های گذشته پاسخ دهند. آنها از مصاحبه‌های بالینی نسبتاً بی‌ساخت، روشی که پیاژه برای بررسی تفکر کودکان به کار می‌برد، تا مصاحبه‌های کاملاً ساختاردار، پرسشنامه‌ها و آزمون‌ها گسترش دارند.

۸۵. گزینه ۳ درست است.

روش بالینی یا مورد پژوهی به عنوان پیامد نظریه روان‌کاوی بحث کردیم که بر اهمیت آگاهی از زندگی نامه فردی تأکید دارد. روش بالینی اطلاعات وسیعی را در مورد یک نفر از طریق مصاحبه‌ها، مشاهده‌ها و گاهی نمره‌های آزمون تأمین می‌کند. هدف این است که تا حد امکان، تصویر کاملی از عملکرد روانی فرد و تجربه‌هایی که به آن انجامیده‌اند، به دست آید.

۸۶. گزینه ۳ درست است.

پژوهش قوم‌نگاری، مانند روش بالینی، عمدتاً توصیفی و کیفی است؛ اما این روش به جای اینکه آگاهی از یک فرد واحد را در نظر داشته باشد، می‌خواهد فرهنگ یا یک گروه اجتماعی مشخصی را بشناسد.

۸۷. گزینه ۱ درست است.

طرح آزمایشی برخلاف مطالعات همبستگی، امکان نتیجه‌گیری درباره علت و معلول را می‌دهد. در یک آزمایش، رویدادها و رفتارهای موردنظر به دو نوع تقسیم می‌شوند: متغیرهای مستقل و وابسته. متغیر مستقل متغیری است که پژوهشگر انتظار دارد تغییراتی را در متغیر دیگر ایجاد کند. متغیر وابسته متغیری است که پژوهشگر انتظار دارد تحت تأثیر متغیر مستقل قرار گیرد. نتیجه‌گیری در مورد روابط علت و معلول به این دلیل امکان‌پذیر است که پژوهشگر مستقیماً تغییرات در متغیر مستقل را کنترل یا دستکاری می‌کند. این کار با قرار دادن شرکت‌کنندگان در دو موقعیت آزمایشی و مقایسه عملکرد آنها بر اساس مقیاس‌های متغیر وابسته انجام می‌گیرد.

۸۸. گزینه ۴ درست است.

طرح‌های طولی و مقطعی، راهبردهای پژوهش مخصوص رشد هستند. در هر یک از این راهبردها، مقایسه‌های سنی اساس برنامه پژوهش را تشکیل می‌دهند.

۸۹. گزینه ۳ درست است.

مشاهده را می‌توان از اساسی‌ترین و معتبرترین روش‌هایی دانست که در بیشتر رشته‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برخلاف آنچه که عده‌ای تصور می‌کنند، مشاهده نیز مانند هر روش علمی دیگری دارای هدف‌های ویژه‌ای است که مشاهده‌گر برای رسیدن به آنها مانند یک پژوهشگر با رعایت اصول و مراحل روش‌های علمی به پژوهش و واریسی پدیده معین و مشخص می‌پردازد. هر نوع مشاهده بر نقشه و طرح معینی مبتنی است و برای پاسخ دادن به پرسش‌های بخصوصی تنظیم می‌شود.

۹۰. گزینه ۲ درست است.

مشاهده دقیق و علمی که ضمن آن مشاهده‌گر بطور رسمی در جلسه شرکت نمی‌کند و مشاهده شونده هم نمی‌داند مورد مطالعه قرار گرفته است. استفاده از آینه‌های یکطرفه کاربرد این شیوه از مشاهده را تسهیل کرده است. روشی که آرنولد گزل ابداع کرد از همین نوع مشاهده است. گزل

محفظه‌ای ساخت تا در آن رفتار کودک را مورد مطالعه قرار دهد. در دیواره‌های این محفظه دریچه‌هایی با شیشه‌های دو جداره‌ای تعبیه کرد تا مشاهده کننده بتواند بدون اینکه توجه کودک را به خود جلب کند و حضور وی در چگونگی بروز سیر طبیعی واکنش‌های کودک تأثیر داشته باشد، کلیه رفتارهای آزمودنی را ببیند، در این محفظه ابزارهایی برای فیلم‌برداری وجود دارد و دستگاه‌های فیلم‌برداری می‌توانند در هر ثانیه سه هزار عکس تهیه کند. با مشاهده این فیلم‌ها می‌توان رفتار کودک را دقیقاً مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

۹۱. گزینه ۲ درست است.

مصاحبه سازمان یافته: در مصاحبه سازمان یافته که آنرا می‌توان مصاحبه محدود نیز نامید، مصاحبه‌گر مقید است تا در چهارچوب مشخص و معینی اطلاعات ویژه‌ای را از مصاحبه شونده بدست آورد. خشکی و تحجر موجود در این نوع مصاحبه، مشکلاتی را در راه ایجاد رابطه صمیمانه و انسانی با بیمار و تسهیل در بیان عواطف، افکار و عقاید وی بوجود خواهد آورد.

۹۲. گزینه ۲ درست است.

پرسشنامه را می‌توان نوعی مصاحبه دانست که بر اساس هدف خاصی تنظیم و تدوین و میزان شده است. به جای آنکه از افراد بطور جداگانه مصاحبه به عمل آورند در بیشتر موارد پرسش‌ها را قبلاً تدوین و در مجموعه‌ای چاپ و تکثیر کرده و در اختیار آزمودنی‌ها قرار می‌دهند. و از آنها می‌خواهند که خود به پرسش‌ها پاسخ گویند. پرسشنامه‌ها که از متداول‌ترین وسایل ارزشیابی و تشخیص آزمودنی‌ها است، نمره‌گذاری و تفسیر داده‌ها، مقایسه نتایج و استنتاج کلینیکی را تسهیل می‌کنند و بر عینی و تجربی بودن یافته‌ها می‌افزایند.

۹۳. گزینه ۲ درست است.

شرح حال نویسی از روش‌هایی است که برای درک و پی‌بردن به حالات و تمایلات و انگیزه‌های آزمودنی به کار می‌رود. شرح حال نویسی دارای سه هدف عمده است:

نخستین هدف شرح حال نویسی وادار کردن کودک یا نوجوان به اندیشیدن درباره خویشتن است. دومین هدف شرح حال نویسی دادن وسیله‌ای است بدست راهنمایان و مربیان تا بتوانند با کمک آن تصویری را که کودک از خویش دارد بیابند. سومین هدف شرح حال نویسی بدست آوردن اطلاعات اضافی درباره ویژگی‌های رفتاری فرد و شرایط زندگی اوست. این روش می‌تواند مکمل اطلاعاتی باشد که از طریق روش‌ها و فنون دیگر کسب شده‌اند.

۹۴. گزینه ۱ درست است.

مطالعه جریان رشد و نمو را روش تکوینی گویند. اگر بخواهیم جریان رشد ذهنی و بدنی کودک و همچنین چگونگی روابطش را با کودکان دیگر مطالعه کنیم از این روش استفاده می‌کنیم. اگر گروه معینی از اطفال را در سنین مختلف در فواصل معین مثلاً از کودستان تا دبیرستان مورد مطالعه قرار دهیم آنرا مطالعه به کمک روش تکوینی طولی می‌نامند ولی اگر نمونه‌ای از اطفال سنین مختلف مورد مطالعه قرار گیرند، این روش مطالعه به کمک روش تکوینی عرضی نامیده می‌شود.

۹۵. گزینه ۲ درست است.

روش بالینی، مهم‌ترین شیوه معالجه رفتار غیرعادی کودک شمرده می‌شود. و به کودکانی اختصاص دارد که از نظر شخصیت دارای اختلالاتی هستند یا از نارسائی‌های جسمانی و روانی رنج می‌برند.